

POLIITTISET ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäli-
sien voimaa ei mikään mahti maa-
ilmassa kukista.

TOVERI

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA
ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

No. 177. Tiistaina, heinäk. 31.—Tuesday, July 31 1917—KYMmenes vuosik.—VOL. X.

Rauhan agitaattorien vainoaminen Eng- lannissa

Swansea, Engl., 30 p. heinäk. — "Isänmaallinen yleisö" täällä karkotti rauhankokousta pitävät pois kokoushuoneestaan ja useita kokouksen osanottajia piestiin kepeillä y.m. lyömäaseilla.

Lontoo, 30 p. heinäk. — Erikoisen "työ- ja sotilasneuvoston" (Venäjän vallankumouksellisten työ- ja sotilasedustajien neuvoston) jäljeltävä vapaaehtoinen työväen ja sotilaitten liitto toiminta on alkanut huolehtimaan maan hallitusta sotatoimissa tukevaa sanomalehdistöä. Suuret lehdet tekevät kiivaata hyökkäystä sanottua liittoa vastaan ja kiiohottuvalle on johtanut siihen, että lomalla olevat sotilaat sekä "isänmaallinen" roskaväki on useissa paikoin hajottanut edellään mainitun liiton toimeenpanemaa rauhankokouksia ja käyttänyt väkivaltaa kokouksiin osanottajia vastaan.

Victorian, B. C., opetta- jille myönnetty 5 pro- sentin palkankorotus

Victoria, B. C. heinäk. 30 p. — Täällä päätti kaupungin valtuusto kohottaa kaikille kaupungin koulujen opettajille palkkoja 5 pros. syysk. 1 p. lukien. Tämä 5 pros. korotus on hienommin saanut suututtanut opettajia, sillä näiden palkkoja laskettiin "sodan takia" sodan alkuaikoina 10 pros. ja niitä on samalla tasolla pidetty näihin asti korkeista elinkustannuksista huolimatta. Valtuusto ryhtyi tähän "palkankorotukseen" vähiin äänen huomaamallaan joutuvansa opettajapulan, nämä kun aikansa palkankorotusta suotta vaadittuun ovat alkaneet jättää eorohakemuksiaan kouluneuvostolle. Kuitenkin on tuskin uskottavaa, että opettajat tähän 5 pros. palkankorotukseen tulevat tyytymään.

Kuljetuslaiva yhteen- törmäyksessä

Amerikalaisessa satamassa, 30 p. heinäk. — Höyrylaiva Panama lähtessään laituria ajoi päki Yhdysvaltain sotaväen kuljetuslaiva Saratoga, joka oli ankkurissa satamassa valmiina merelle lähtemistä varten. Saratogalla oli 1400 amerikalaisa sotilasta. Saratoga sai pahan vaurion yhteen törmäyksessä ja alkoi vajota niin nopeasti, että peljättiin laivan uppoavan. Hätämökien annettua saapui kuljetuslaivalle avuksi useita hinaajaväijöitä. Panaman kapteeni auttoi ehken monen sotilaa hengent pelastamaan siten, että hän ajatti täydellä höyryllä eteenpäin estäen veden syöksyn kuljetuslaivan sisään, jolla ajalla sotilaat ehtivät pelastua.

Washington, D. C., 30 p. heinäk. — Virallisesti on ballistisvirastolle ilmoitettu, että kuljetuslaiva Saratoga on vioittunut yhteen törmäyksessä toisen höyrylaivan kanssa, mutta kuljetuslaiva on palautettu laiturilleen korjattavaksi.

Chicagon vaihdemies- ten lakko päätetty sovittelulla

Chicago, heinäk. 30 p. — (Assoc. Press) "Brotherhood of Railway Trainmen" liiton kuuluvien vaihdemiesten lakko sovittiin tänään aamulla klo 5.30 neuvottelun jälkeen, joka oli kestänyt läpi yön. Kaikki lakkolaiset päätettiin kutsua takaisin työhön. Lakko oli kutsuttu pääasiassa "suljetun työmaan" aikaansaamiseksi, jolla toimenpiteellä olisi A.F. of L. liittoon kuuluvat vaihdemiehet syrjäytetty. Tätä vaatimusta eivät lakkolaiset kuitenkaan saaneet ajettua läpi, mutta sen sijaan määrättiin 8 henkisen sovittelulautakunta ratkaisemaan muut vähemmän tärkeät riitakysymykset kohdakkoin New Yorkissa pidettävässä kokouksessa.

Neuvottelun tuloksena palasivat kaikki lakkolaiset tänään takaisin työhön ja liikenne välttyi uhkaavasta seisauksesta.

Kannutuslaitosten lak- koutuneet työläiset päättäneet pala- ta työhön

1,000 lakkolaista päättäneet jättää riitaisuusien ratkaisun hallituksen sovittelulautakunnalle.

San Francisco, heinäk. 30 p. — (Assoc. Press) Eilen päätti 1,000 kannutuslaitosten lakossa olevaa työläistä palata takaisin työhön sillä edellytyksellä, että hallituksen sovittelijat viikon kuluessa hankkivat lakkolaisille kunnolliset työehdot. Päätöstä vastustettiin ankarasti, sillä suuri osa lakkolaisista epäili, tokko lakko tullaan sovittellemaan oikeudenmukaisilla perusteilla silloin kun työläiset palaavat takaisin työhön ennen kuin sovitteluehdot on kummallakin puolen hyväksytty tarkkan ha-

Kerensky lakkautta- nut sosialistisia lehtiä

Pietari, 30 p. heinäk. — Kerensky on lakkauttanut kaksi sosialidemokraattien bolsheviki-ryhmän sanomalehteä. Virallisesti on ilmoitettu valheelliseksi Amerikassa kiertelleet tiedot siitä, että Ljemin olisi saatu vangiksi Oserskissa ja että hän sittemmin olisi päässyt vapaaksi. Torniossa viranomaisten ja sosialistien kannattajien kesken tapahtuneessa tapelussa. Ljemin oliinpaikka on Venäjän nykyiselle hallitukselle tuntematon. Epäluotettavat huhut kertovat hänen olevan Kronstadtissa ja toisten huhujen mukaan olisi hän sieltäkin paennut Suomeen ja Suomesta Ruotsiin ja olisi ehken jo Saksassa, mutta varmuutta huhuille ei ole mistään saatu.

Puolalaisille kapinallisille annetaan armahdus.

Lontoo, 30 p. heinäk. — Polish Review nimisen julkaisun toimittaja Pietarissa puolalaista asiaa selvittämistä varten väliaikaisen hallituksen asettaman komitean puheenjohtajalta A. R. Lednitskyltä sähkösanoman, jossa ilmoitetaan, että kaikille Venäjän keisarivallan aikana saksalaisten muodostamien puolalaisten legioonien jäsenille annetaan armahdus milloin antautuvat venäläisille. Kaikki puolalaiset siviilihenkilöt, olkooppa ilavallaan taikka Saksan alamaisia lasketaan Venäjällä vapaisiksi sotavankien ja kohldeilain kuten sotaan osaa-ottamattomien puolueettomien maitten alamaisten. Sen lisäksi on vangiksi saaduille Itävallan ja Saksan armeijoissa palvelleille puolalaisille sotilaille myönnetty erikoisvapautuksia, joita ei ole saksalaisilla, unkarilaisilla ja muilla keskeivätojen joukoissa palvelleihin kansalaisuuskuuluvilla sotilaille.

13 oletettua i.w.w:läistä tuomittu vankeuteen

Seattle, Wash., heinäk. 30 p. — Kolmeoista oletettua i. w. w. läistä on sitten viiden lauantain täkäläisessä poliisioikeudessa tuomittu 30 vuorokaudeksi vankeuteen "luvottomasta kyydin varastamisesta." Kaikkiaan on 68 vangittu samankaltaisista "rikoksista", mutta useimpien asia on lykätty elok. 1 p. asti.

Ruotsin malmi- ja puu- tavarakaupan lakka- uttamista vaaditaan

Viennin Saksaan täytyy lopettaa ennenkuin annetaan ruoka, se-
littää Englannin ministeri.

Lontoo, 30 p. heinäk. — Saartoasiain ministeri Robert Cecil selitti Associated Pressin kirjjeenvaihtajalle että Yhdysvaltain sotaan liittyy Skandinavian maihin, kuten Ruotsiin ja muihin ei sallita vietävän viljaa ennenkuin kaikkein tavaravien liian Saksaan näistä maista lo-
petaan. Ruotsista on viety Saksaan siinä määrässä puutavaraa ja rautamalmia, että sen voidaan katsoa erittäin merkitykselliseksi sodankäynnissä, selitti ministeri, lisäten siihen seuraavaa: "Olii varmaan suuri erehdys jättää käyttämättä kaikkia katoja, joilla voidaan lakkauttaa sellainen liike, josta jokainen tonni merkitsee sotilaitten hengen menetystä liittoutuneille."

Sotasensuuri ankaram- maksi

Washington, D. C., 30 p. heinäk. — Virallisesti on ilmoitettu, että sotasensuuri on tiukennettu. Niinpä tästä edes ei sallita en-
sinkään ilmoitusta siitä milloin amerikalaisia sotilaita on saapunut Ranskaan. Sellaisia ilmoituksia ei ole ennenkuin hallituksen puolelta annettu, mutta eräät uutistoimistot ovat hankittuun niistä tiedon levittäneet tietoja sanomalehdille.

Purjealus palanut merellä

Vancouver, B. C. heinäk. 30 p. — Tämän tänään saapunut yhdysvaltalainen alus. Ottilie Fjord, oli matkallaan San Franciscosta Samoa saarille nähty keskellä valtameren palavan kolmimastoinen aluksen. Aluksella ei näkynyt mitään elämää, sillä se oli palanut jo aivan piloilte Ottilie Fjordin ajassa sen sivu, eikä missään länsirannikolla myöskään ole päästy selville mistä silloin palanut alus kotoisin on, enempää kuin että sen miehistönkään kohtalosta olisi mitään selvää saatu. Luultavinta on, että kaikki laivalla olleet miehet ovat joko menettäneet liekkeihin, tai sitten aaltoihin, sillä mikään alus ei ole ilmoittanut pelastaneensa sellaisen laivan miehistöä niihin aikoihin.

Sahatyöläisten lakko seisauttanut työt laivaveistämöllä

Raymond, Wash., heinäk. 30 p. — Seudulla vallitsevan sahatyöläisten lakon takia on Sanderson & Power yhtiön laivaveistämöllä ollut puutavaran puutteen takia pakko vähentää suuri joukko miehiä siksi kunnes sahatyöläisten lakko tulee sovitettua. Laivaveistämö maksaa vähentämilleen miehille dollarin päivässä ruokarahaa, jotta nämä eivät poistuisi paikkakunnalta, sillä yhtiöllä on kiireellisiä hallituksen urakoita, joita tekemään tarvitaan kaikki yhtiön palveluksessa nyt olevat miehet niin pian kuin vain sahalaitoksilta taasen alkaa puutavara valmistua.

Aset pois irlantilaisilta

Dublin, 30 p. heinäk. — Kenraali Thomas Mahon, Irlannissa olevien englantilaisten sotajoukkojen komentaja on antanut määräyksen, että sotilailta asetettuihin ja univormuihin pukeutuneina ei sallita Irlannissa liikkuvan muitten kuin valtion vakinaisten sotilaitten ja poliisimiesten. Määräys tarkoittaa aseen riistämistä ulsterilaisilta ja Irlannin kansallismielisiltä järjestöiltä, joita on perusteltu viime aikoina.

Puheet rauhasta eivät miellytä hallitusta

New York, heinäk. 30 p. — (I. N. C.) Jo heinäk. 23 p. pyysivät eräät new yorkilaiset hallitukselta kirjeellisesti lupaa saada lähettää Saksan valtiopäivien enemmistöön onnitlussähkösanomansa sen johdosta, että siellä oli tehty rauhasta vaativa päätös heinäk. 19 p. Kirjeen lähettäjä, joitten joukossa edustajina mainitaan: Morris Hilquit, L. Mgnos, Rabbi Judah, Max Eastman ja professori W. L. Dana, eivät vielä tähän päivään mennessä ole saaneet hallitukselta vastausta, mikä, jos mikään osottaa, ettei mikään, mikä haikkahattaa pikaiselle rauhalle, miellytä hallitusta, joka vasta on pääsemässä alkuun sotaisissa varusteluissaan.

Kansain maissisato kärnsinyt kuumuudesta

Kansas City, Mo., heinäk. 30 p. — (U. P.) Viime viikolla vallinnut kuumuus on suuresti vähentänyt Kansain farmareitten toiveita hyvästä maissisadosta, joka vielä joitakin päiviä sitten näytti hyvin lupaavalta. Viime maanantaista asti on kautta koko valtion vallinnut mitä helottavinta kuumuus, mikä maissisatoa on tehtyjen laskelmien mukaan vähentänyt 11,000,000 bushellilla. Kun maissibushelin hinta tällä kertaa on \$2.30, niin on farmareille koituneen vahingon kokonaissumma yli 23 miljoonaa dollaria. Mikäli Yhdysvalloissa 9,200,000 eekkerin viljelys alalta koottu tilasto esittää, on viimeisen kuukauden aikana kuumuus tällä alalla tuottanut maanviljelijöille \$101,200,000 tappion. Jos kuumuutta vielä kestää joitakin päiviä, niin koituu viljelyksille niin suuria vahinkoja, että niiden todellista arviointia ei rohkeimpienkään suuruita en voinut voida edes osapuullekaan arvata, vakuuttavat asian tuntijat.

BUTTEN LAKKO

Butte, Mont., 3 p. heinäk. — Kaivantoyhtiöitten puolelta on lähetetty varoituksia lakkolaisille, ettei lakkovahtiin saa lähettää naisia. Lakkolaisten vaimot, enimmäkseen suomalaisia, ovat saaneet palaamaan työhön menosta useita rikkureita ja se harmittaa yhtiöitä.

Sähkötöläisten taholta on alettu ajatella eroamista Montanan valtion metallityöläisten liitosta sen johdosta, että metallityöläisten valtioliittoon kuuluvat osastot ovat hyväksyneet Anaconda yhtiön tarjoamat palkkasopimusehdot. Hyväksymisen puolesta on äänestänyt 11 ammattiasastoa ja vastaan 9 ja kun metallityöläisten keskinäisen liiton sovintoehdot mukaan jokaisella eri osastolla on vain yksi ääni niin liitto tuli hyväksyneeksi ehdot, vaikka äänestyskäsissä vastaan annettujen äänten lukumäärä nousee 569 ja hyväksymisen puolesta annettiin vain 558 ääntä. Buttessa äänestivät kaikki metallityöläisten liiton kuuluvat osastot paitsi kooneenkäyttäjät (Engineers) sopimusehdotusta vastaan, mutta Anacondassa ja Great Fallsissa kaikki osastot päinvastoin, paits Great Fallsin seppä ja Anacondan sähkötyöläisiä. Sähkötöläisten eroaminen me-

New Foundlandissa säädetty sotaveron suu- rille liikevoitoille

St. Johns, N. F. heinäk. 30 p. — Tänään hyväksyttiin New Foundlandin lainlaatiijakunnassa laki, joka säättää korkean verotuksen suurille liikeluolille, jotka viimeisen kolmen vuoden aikana ovat maakunnassa käyneet silmiin pistävän korkeiksi eritoten mikäli sotatarveteollisuus on kysymyksessä. Tällä tavoin arvelaan valtion sotakassaan kertyvän melko suuria summia vuoden mittaan.

Samaten säädettiin New Foundlandin lainlaatiijakunnassa muitakin sotatilan aikana voimassa olevia lakeja, joista ruokavarojen hintain säännöstely lienee tärkein. Myöskin säädettiin pieni eläke sodassa raajarikokouneiksi joutuneille sotilaille ja sodassa kaatuneitten omaisille.

H ö y rylai va ajautunut karille ja tuhoutunut

San Francisco, heinäk. 30 p. — Matkustajat ja laivaväki peipausti hädin tuskin rannikko-höyrylaivalta. Del Norte, sen ajautuessa vedenalaiselle kallioille Point Arenassa 100 mailin päässä täältä eilen illalla klo 7. Mitä vaikeimpia olosuhteitten vallitessa pelasti höyrylaiva, Johan Poulson, haaksirikokouneella aluksella olevat henkilöt.

Del Nortin kapteeni, Charles Hoffman, ilmoittaa, että karille ajo tapahtui läpinäkymättömässä sumussa ja että laivan pelastamisesta ei ole juuri mitään toivoa.

Englantilainen ristei- lijä torpedoitu

38 merimeistä saanut surmansa.

Lontoo, 30 p. heinäk. — Virallisesti on ilmoitettu, että englantilainen risteilijä Adriane on uponnut vihollis-submariiniin torpedoimana. Laivan miehistä 38 sai surmansa räjähdyksessä. Toiset pelastuivat.

Adriane oli 11,000 tonnin kantoinen; asetettu 16 6-tuuman ja useilla pienemmillä tykeillä. Miehistöä on ollut 677.

Venääläiset karkotettu Galitsiasta.

Geneve, Sveitsi, 30 p. heinäk. — Saksalais-itävaltalaiset joukot ovat menneet Galitsiasta Husiatynin kaupungin kohdalla Venäjän ja Galitsian välisen rajajoen Zbruzin yli ja valloittaneet venäläisen Husiatynin kaupungin.

Wienistä on niinkään ilmoitettu, että venäläiset valmistautuvat jättämään Bukowinan pääkaupungin Czernowitzin.

Venääläiset kenraalit tapattavat omia miehiään.

Lontoo, 30 p. heinäk. — Timesin kirjeenvaihtaja on Venäjän luoteiselta sotarintamalta lähettämässä tiedonannossaan ilmoittanut, että venäläinen kenraali Korniloff on mestauttanut joutokantin sotilaita, jotka ovat perääntyneet taistelussa vastoin komentoa.

Hollantilaisia kalastajalavoja upotettu.

Amsterdam, 30 p. heinäk. — Saksalaisen submariinin on ilmoitettu upottaneen 5 hollantilaisista kaalstajalavoja merellä 18 mailin päässä Scheweningenistä ja Ymuidenista.

Scheweningen, 29 p. heinäk. — Hollantilaiset kalastajat, jotka ovat palanneet maihin, väittävät, että saksalaisen submariinin upottamat kaalstajalavoivat olivat merellä ulkopuolella vaaranalaiksi julistettua Englannin saartoaletta.

Saksalaisia merimiehiä otettu vangiksi perulaiselta laivalta.

Bellingham, 30 p. heinäk. — Perulaiselta parkkilaiva Belfastilta vangittiin kolme saksalaista merimiestä ja lähetettiin Seattleen vihollisraaman alamaisina. Miehet olivat lähteneet Belfastille Chilestä.

11 miestä menettä- nyt henkensä met- säpalossa

Tulkikkampiä, paljon hevosiä ja arvokkaita tukkimetsiä tuhoutunut liekeissä.

Fernie, B. C. heinäk. 30 p. — Yksitoista miestä tiedetään varmuudella menettäneen henkensä siinä metsäpalossa, joka viime lauantaina alkoi on rai-vonnun Spruce River Valleyssa 15 mailin päässä täältä. Elk Lumber Companyn kampaan No. 14 oli Blind Valleyssa 60 miestä ja 40 hevosta joutunut saarroksiin tulen riehussa kolmella puolen, kun taasen neljännellä oli ylipääsemättömäksi luultu vuori. Häädissään koettivat miehet kivuta vuoren seinä-mää ylös tullen hätyyttyessä kintertteillä ja useimmat pelastuivatkin viime tingassa vuoren alustamalle huipulle, missä olivat turvassa. Monta jäi kuitenkin upuneina taipaleelle menettäneen henkensä. Näistä on 10 puoliiksi hiltynyttä ruumista löydetty kun on kuljettu tulen jälkeä. Ruumiitten kasvot ovat kauheasti väärityneet tuskasta ja ponnistuksista, mikä osottaa että jokaisella on ollut hirvittävä kamppailu kuoleman kanssa ennen menettymistään. Eräs venäläinen tavattiin vielä hengissä, vaikkakin sokeaksi palaneena ja muutenkin toivottomassa tilassa. Tämä kehotti avustusjoukkueita rientämään toisten onnettomuustovereittensa avuksi ja jättämään hänet kuolemaan. Mies vietiin kuitenkin sairaalaan Fernien, missä hän joutettiin tuntien kauheitten tuskien jälkeen kuoli.

Useimmat turvalliseen paikkaan päässeistä metsätyöläisistä tavoittin vuoren läkeudella puo- liksi tainnoksissa väsymyksestä

ja ankarasta mielenjännityksestä, joten heidät oli osaksi kantamalla kuljetettava ihmisten ilmoille apua saamaan. Useilla myöskin oli melkoisia palohaavoja, jonka tähden heidät oli ensi työksi sairaalaa lähettävä apua saamaan.

Tuli hävitti koko kampaan kaikkien kalustoineen ja hevosiineen, sekä myöskin rautatien ja sen lisäksi tiedetään varmuudella ainakin 11 miestä menettäneen henkensä. Useita vielä on kadoksissa, joten on hyvin mahdollista, että useampiakin menehtyi liekkeihin. Sitäpaitsi paloi monta miljoonaa jalkaa valmiiksi kaadettuja tukkeja ja mitä komeinta tukkimetsiä, joten vahinko nousee satoihin tuhansiin dollareihin.

Tänään on satanut rankasti, mikä jossakin määrin on tukahuttanut tulen valtaa. Koska tahansa saattaa tulla kuitenkin päästä uudelleen valloilleen, sillä navakka tuuli heittelee hiilosta ja kyteviä sammalia ja havupuu oksia pitkien matkojen päähän. Valkeata sammuttamassa ovat kaikki lähesitujen miehet, joten on toivoa siitä, että sen riehunta-alue saadaan rajoitettua täydelleen.

Neekerisotilaat mella- koineet Texasissa

Waco, Texas, heinäk. 30 p. — Eilen illalla toimeenpanti joukko 24:een Yhdysvaltain jalkaväkirykmenttiin kuuluvia nekereitä mellakan aikaansaamiseksi ja ammuskella kaupungin kaduilla, sekä tapella paikallisten järjestysvirkaileijojen kanssa. Mellakoivista neekerisotilaita vangittiin 6 jonkun aikaa mellakan jälkeen ja 14 pääsi pakenemaan alakaupungille, mistä vähin äänin ilmaantuivat tänä aamuna leirille, joutuakseen kaikki päänvahtiin. Mellakat eivät ole sen jälkeen uusiintuneet.

KIVIHILLYHTIÖ TEHNYT VARARIKON.

New York, heinäk. 30 p. — Tänään jätti täällä New Mexico Colorado Coal & Mining Company oikeuteen vapaehtoisen vararikkohakemuksen ilmoittaen velkoikseen \$2,052,357. ja varoikseen \$564,000.